

Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravištvu: ==

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati: ==

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več kot trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja: ==

vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188. ==

Današnja številka obsega 6 strani.

Mučno presenečenje!

Bliža se čas, ko nam bo velevala časnikarska dolžnost, da z brezobzirno odkritostjo pojasnimo počenjanje nekaterih poslancev »Zveze južnih Slavena«, a danes ta čas še ni prišel. Toda to, kar se je zgodilo zadnje dni od strani te »Zveze«, nam sili pero v roke, da povemo jasno besedo jugoslovanski javnosti.

»Zveza južnih Slavena« je imela zadnji petek ob zaključku državnega zbora sejo, o kateri je izdala poseben »komunike«. Ta komunike nam bistveno pripoveduje:

1. da je »Zveza« v tej seji zavzela stališče napram vladni predlogi o italijanski pravni fakulteti;

2. da je »Zveza« sklenila nastopiti z »vsemi sredstvi« zoper Trst kot sedež laške fakultete;

3. da si je »Zveza južnih Slavena« v ta namen zagotovila podporo ne le »Slovenskega kluba«, temveč tudi cele »Slovenske Jednote« in

4. da »Zveza« nima ugovora zoper vsebino vladne predloge (ki meri na to, da se ustanovi laška pravna fakulteta na Dunaju).

To so bistvene točke razglasila »Zveza južnih Slavena« o njeni zadnji seji. Vsakdo, ki je pazno zasledoval postopanje jugoslovanske državnozbornske delegacije v vseučiliškem vprašanju, mora takoj sprevideti, da vsaka navedenih točk pomenja čin breztačnosti in verolomstva napram poslanecem Vseslovenske Ljudske stranke, zajedno pa, kar je veliko hujše, čin izdajstva napram ideji slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

»Zveza južnih Slavena« ni imela nikakršne pravice zavzemati v predmetu še kako posebno stališče, kajti držati se je imela tistega stališča, katero je zavzela v zadnjem poletju »Narodna Zveza« po svojem znanem soglasnem sklepu, ko je na predlog poslanca dr. Šusteršiča zavzela sledeče stališče:

1. Trst se brezpogojno odklanja kot sedež laške pravne fakultete;

2. dopusti se ustanovitev laške pravne fakultete bodisi na Dunaju ali v Trentinu le pod pogojem, da se zajedno ustanovi tudi slovenska visoka šola v Ljubljani.

»Zveza južnih Slavena« pa sedaj krši očitno ta enoglasni sklep »Narod-

ne Zveze«, ko izjavlja v svojem komunikeju, da nima ugovora zoper vladno predlogo. S tem se je »Zveza južnih Slavena«, kateri pripadajo vsi liberalni slovenski poslanci, izneverila načrtu, po katerem se ima zajedno z laško fakulteto započeti tudi ustanovitev ljubljanskega vseučilišča.

»Zveza južnih Slavena« je tedaj najvažnejšo točko vseslovenskega kulturnega programa vrgla v koš in to proti soglasnemu sklepu »Narodne Zveze«, za katerega so gospodje člani »Zveze južnih Slavena« sami glasovali. Temu nasproti zveni naravnost smešno izjava »Zveze«, da hoče nastopiti z »vsemi sredstvi« zoper Trst kot sedež laške fakultete. Koliko so vredne take izjave »Zveze«, uči izkušnja zadnjega poletja, ko je bilo soglasno sklenjeno med poslanci »Narodne Zveze«, da so uporabijo v proračunskem odseku vsa sredstva zoper vladno predlogo o laški fakulteti. Tudi ta sklep je izvršil, kakor znano, izključno le »Slovenski klub«, med tem, ko je zastopnik »Zveze« v proračunskem odseku hofrat Ploj ta sklep izvršil na ta način, da je celih pet minut razlagal v odseku svoje prepornične in klaverne pomisleke zoper vladno predlogo. Znano je, da je takrat poslanec Gostinčar sam s svojim nastopom zaprečil vladno predlogo. Vsak otrok pa danes tudi ve, da je Trst kot sedež laške pravne fakultete zagotovljen v tistem trenutku, ko pride do glasovanja, kajti po zadnji debati v državnem zboru je večina za Trst zagotovljena. Resna obramba zoper Trst je tedaj le mogoča na ta način, da se zapreči v odseku vladna predloga na ta način, da se zoper njo vporabijo res vsa razpoložljiva sredstva. Toda »Zveza južnih Slavena« v svojem komunikeju že naprej izjavlja, da zoper vladno predlogo nima nobenega ugovora! Načrt gospoda hofrata je tedaj popolnoma jasen: opusti vsak boj zoper vladno predlogo, ponižno glasovati zoper Trst in potem, ko je prepozno, ko je Trst zagotovljen, vporabiti »vsa sredstva«, to se pravi, dati se od vlade in njenih strank s hofratsko ponižnostjo strangelirati. Da pa je predrznost popolna, se sklicuje komunike na to, da si je »Zveza južnih Slavena« zagotovila podporo »Slovenskega kluba« in cele »Slovenske Jednote«. Ne da bi vprašali koga, že danes lahko rečemo, da za tak humbug ne bo dobiti ne »Slovenskega kluba« in ne »Slovenske Jednote«. Izvedeli pa smo tudi, da »Zveza južnih Slavena« ni vprašala ne »Slovenskega kluba« in ne »Slovenske Jednote«, temveč je

popolnoma na lastno pest delala svoj brezsmiselni načrt. Po naših popolnoma zanesljivih informacijah je »Slovenska Jednota« le enkrat samkrat sklepala v zadevi laške fakultete. Bilo je to v zadnjem poletnem zasedanju. Takrat je »Slovenska Enota« na predlog načelnika »Slovenskega kluba« dr. Šusteršiča soglasno sklenila, da bode jugoslovanske poslance v tem vprašanju do skrajnosti podpirala. »Zveza južnih Slavena« pa do danes ni ganila niti mazinca za kak resen odpor zoper naklepe vlade in njenih strank, ki gredo na to, posaditi laško pravno fakulteto ob slovensko obal Jadranskega morja. Vse, kar je storila »Zveza južnih Slavena«, obstoji v tem, da je ponižno prosjčila po svojem hofratu pri sovražni nam vladi za veljavnost izpizov zagrebškega vseučilišča v naši državni polovici in da se je v tej zadevi zatekla še celo, kakor je poročala vrla mariborska »Straža«, do mažaronskega bana Tomašiča in njegovega gospodarja Khuen Hedervarya. Ni nam treba posebej povdarjati, da tako postopanje najstrožje obsojamo, ne samo mi, temveč da tako postopanje obsoja cela poštena slovenska javnost, ne dvomimo pa, da obsojajo tako postopanje kakor en mož poslanci »Slovenskega kluba«. Največja predrznost je tedaj, sklicevati se v označenem komunikeju na podporo »Slovenskega kluba«. »Slovenski klub« nima po našem mnenju obljubljeni podpore, temveč izvršuje v tem vprašanju svojo lastno vodilno nalogo. Zadnja izkušnja s hofratsko taktiko pa bode brez dvoma izučila poslance »Slovenskega kluba«, da pri gotovih osebah »Zveze južnih Slavena« ni najti onega, kar je v svrhu zaupnega sodelovanja v boju za skupne ideale jugoslovanskih narodov neobhodno potrebno. Zadnje hofratsko dejanje mora izpodnesti zadnji ostanek zaupanja v zanesljivost »Zveze južnih Slavena« tudi pri vprašanju slovenskega vseučilišča. Glasom svojega komunikeja so gospodje prelomili soglasni sklep »Narodne Zveze« — po našem mnenju »Slovenskega kluba« ne preostaje drugega, kot da to vzame na znanje in da odslej postopa popolnoma samostojno. Gotovo je nad vse žalostno, da niti v takem vprašanju gotovi gospodje ne spoštujejo skupnih soglasnih sklepov, toda vsakdo mora priznati, da »Slovenski klub« nima nobenega sredstva prisiliti kak hofratski klub, da drži besedo. Vse posledice padejo na merodajne činitelje »Zveze južnih Slavena«, slovensko ljudstvo bo pa pri prihodnjih

volitvah gotovo znalo obračunati z gotovim hofrathom in njegovimi »slovenskimi« tovariši. Vprašamo konečno le še, kaj poreče tržaški poslanec dr. Rybář, ali bolje rečeno, kaj porečejo tržaški Slovenci, katerim je hofrathska klofuta namenjena v prvi vrsti. Čujemo, da se je navedena seja »Zveze južnih Slavena« vršila celo v odsotnosti tržaškega poslanca dr. Rybářa!

Iz veterinarskega sveta na Dunaju.

Kakor sem že poročal, se je odbor veterinarskega sveta zopet zbral v posvetovanje o pritožbah, ki prihajajo proti izvršitvenim naredbam k zakonu o živinskih kužnih boleznih. Razpravljalo se je o najnem predlogu nižjeavstrijskega deželnege zbora, v tej zadevi, istotako o interpelaciji, stavljeni v kranjskem deželnem zboru.

Po daljši razpravi se je ministrstvo izreklo za sledečo izpremembo, ki jo je že razposlalo vsem deželnim političnim oblastim. Dotični odlok slove:

Dodalno k odloku z dne 29. novembra 1909. se prijavlja c. kr. deželnemu predsedstvu, da za prašiče, ovce, koze in tudi teleta, če so ta namenjena za mesnico v bližnjem okolišu ali okraju, ni treba živinskega potnega lista.

Če se pa te našteje živali odpošljejo po železnici, ima veljati določilo po § 8., po katerem se tudi za teleta izda le en skupni potni list.

S to odredbo se je odpravila vsaj res nepotrebna sitnost in razveljavila povsem prenapeta strogost izdane naredb, ker so se morali tudi za teleta in prašiče izdajati posamezni potni listi.

Zastopnik Kranjske je potem izročil kratkim potom kmetijskemu ministrstvu vlogo županstev žužemberškega okraja, ki se pritožujejo proti novi naredbi in ki zahtevajo olajšavo, da se za par volov, kakor se sploh trg z voli paroma vrši, izda skupen potni list. Dvornik svetnik Binder je proti tej zahtevi navajal, da razume ugovor županstev, a ne zamore tozadevne naredbe predruščiti, in sicer iz tehničnih razlogov.

1. Se vendarle večkrat pripeti, da živinorejec od para proda le enega vola, ker je ta posebno všeč kakemu kupcu, ki želi spariti svojega vola z njim enakim. Potem pa je nezadosten en potni list in lahko bi žandarm ustavil kupca, zahtevajoč od njega potni list, in zapadel bi kazni.

LISTEK.

O moderni glasbi.

O moderni glasbi je predaval v torek v S. K. S. Z. gosp. Anton Svetek Govornik je najprej fiksiral pojem modern vobče, v umetnosti in v glasbi posebej. Prešel je nato k razmotrivanju bistva moderne glasbe, njen začetek v Nemcih, splošno predočil prevrat v glasbi od Wagnerja in Liszta sem, orisal njegov pomen za svetovno gibanje na glasbenem polju, njega vplivu nanememške narode, opozarjal na pretiranost produktov raznih talentov ter na dejstvo, da se tudi v glasbi čistijo pojmi in dela, kot so se v kiparstvu in slikarstvu. Slednjič se je predavatelj pečal z modernimi pojavi v domači glasbi, navajal skladatelje Gerbiča, ki je skušal sistematično, polagoma prilagoditi slovensko glasbo novim pojavom, omenil glavna reprezentanta nove struje v slovenski glasbi Lajovica in dr. Kreka in povdarjal, kako vse drugače bi se splašal trud naših modernistov, koliko bolj sprejemljiv bi bil muzikalen Slovenec za modernizem, da se je od početka že skrbelo za to, da se kar največ mogoče posploši izobrazba

v glasbi med slovenskim ljudstvom. Veliko se je storilo, še več bi se bilo lahko. Tako bi imeli danes razvito narodno glasbo in ne bilo bi čuti pritožb, da nova ideja ne prodira med Slovenci. Predavatelj je še povdarjal, da izpolnjuje s tem predavanjem eno izmed mnogih zadač, katere si je stavilo glas. društvo »Ljubljana« in da ista otvori jeseni stalna poljudna glasbena predavanja, za katera bodo vabljeni vsi tisti, katerim njih izobrazba omogočuje predavanje. Hitimo, da ne ostanemo predaleč zadaj.

Občinstvo, ki je napolnjevalo dvorano do zadnjega kotička, je predavatelju viharo ploskalo.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Pri sebi sem imel posetnico brzojavnega uradnika, ker sem si jo zajedno s papirjem prisvojil in naročil sem cvetličarju: »Sestavite kar najlepši šopek, morda za kakih 10 gld., vtaknite to posetnico vanj ter ga pošljite gospici Elzi Hacker. Račun pa prinesite v brzojavni urad.

Ubogal me je.

Ko sem prišel od vtrnarja, me je srečala gospica Nežika; tekel sem za njo in rekel: »Gospica, izgubili ste žepni robec« Ni se pa hotela obrniti, ker je vedela, da je prvi april. Robec, katerega je res izgubila, sem torej prisiljen obdržal.

Mučila me je že huda lakota in zato sem šel k trgovcu Petru, da si tam podprem želodec. Kupil sem si nekaj rozin, sira, piškotov, raket in funt dateljev. Šlo je na očetov račun. Vsedel sem se na stol ter se smejal Petrovim dovtipom. Pravil mi je, kaj vse je tudi počel, ko je bil v mojih letih. Nenažno pa plane pokonci, kot bi ga gad pičil.

»Kaj je pa to?« je zavpil.

»Debelo tekoča črna tekočina se je počasi razlivala po tleh.

»Morda pušča sod, v katerem imate sirup.« sem mu rekel.

Ostro me je parkrat pogledal, a ko sem mirno jedel svoj sir, šel je gledat in videl, da je res pri sodu pipa odprta. Najmanj 20 litrov je že izteklo. Jezil sem se, ker tako malo pazi na dragoceni sirup.

»Porednež, glavo stavim, da si ti pipo odprl« je zarohnel nad menoj.

Hotel me je zgrabit, a umaknil sem se mu, ko je pa skočil za mano, mu je izpodrsnilo in povalil se je v sirup, kakor je dolg in širok. Kako je ta človek

izgledal, ko je vstal! Pobral sem svoja šila in kopita ter odšel, kajti mama me je že čestokrat opominjala: »Jurček, ne poslušaj ljudi, ki grdo govorijo!

Nekaj časa mi je bilo dolgčas. Počasi sem se potepal okrog in si zastonj iskal zabave, dokler nisem prišel do hribčka, skozi katerega delajo nov predor za železnico. Bilo je točno poldne in vsi delavci so obedovali. Poleg kopalnega orodja je ležal poln sodček smodnika.

Zraven nameravanega predora je bil nov železnični most. Nikdar v življenju še nisem slišal podobnega poka in ropota, kakor danes, ko je ta most izfrčal v zrak. Gotovo bi bil ta svoj čin poplačal z življenjem, da nisem bil skrit v predoru. Kako se je kadilo! Uj! Zrak je bil poln dima in prahu. Niti ljudi ni bilo mogoče razločevati, ko so lezli po razvalinah in to je bila velika sreča zame. Ostel sem skrit do večera.

Ko sem prišel domov, je pritekla mama k meni in me objela.

»Bala sem se že, da si z mostom vred zletel v zrak, ker te ni bilo v šoli in te nikjer nismo mogli najti. Oh, Jurček, nekaj strašnega se je zgodilo; novi železniški most je razneslo. Ali si slišal pok?«

Rekel sem, da sem čul nekako gročenje okrog poldne.

2. Osobito pa je z ozirom na novi živinskokužni zakon potreba za vsako odraslo govedo izdati potni list, ker je v slučaju, da zbolí eno živinčino na kaki kužni bolezni, treba, da se iz potnega lista more identiteta dotične živali doognati.

Da se mora vsaka žival, namenjena za kupčijo, za trg, ogledati, to je povsem potrebno, osobito z ozirom na novi zakon, po katerem se hoče doseči kolikor možno omejitev kužnih bolezni sploh. Ni torej neutemeljeno, če zakon zahteva, da se izda živinski potni list z navedbo, da je dotično živinčino iz neokuženega kraja, ker mislijo ali celo sumničati, da bi mogel kak župan izdati potni list z navedbo, da je živinčino iz neokuženega kraja, vzlic temu, da se je kaka kužna bolezen razvila, vendar ni mogoče.

Kar pa zadeva pritožbe, da s to naredbo, da se mora za vsako govedo izdati poseben list, kar stane denarja, pa spada določitev takšne izdavanja potnih listov v področje deželne zakonodaje in je deželni zbor kompetenten takse znižati.

Tudi je ministerjalni svetnik v utemeljevanje svojega protivnega stališča še navedel, da se je prav iz tega razloga pri posvetovanju in sklepanju novega zakona vdala vlada zahtevi, stavljeni od poslancev, da se zamore v razširjeni občini imenovati tudi več pooblaščenec, ki imajo pravico izvrševati ogled in izdajati živinske potne liste.

Stalni odbor ni mogel daljnih olajšav izposlovati, pač pa si je pridržal, da bo v plenarni seji, ki se bo vršila konec maja, o tem vprašanju na podlagi poizvedb o načinu postopanja razpravljati mogel.

Obširno, deloma ostro razpravo je povzročilo nesoglasje stalnega veterinarskega sveta in komisije živinozdravnikov v zadevi zahteve raznih deželnih zastopstev po uvedbi posebnih poučnih tečajev za vzgojo živinozdravniških pomočnikov. Tudi to vprašanje se bo rešilo v plenarnem zboru, ki se bo vršil maja meseca, dotlej pa se zbere komisija živinozdravnikov v zopetno posvetovanje o tem vprašanju, ker tudi kmetijsko ministrstvo ne odklanja naravnost te misli in le želi, da bi se zadeva rešila v sporazumu zastopnikov kmetijstva in živinozdravniške komisije.

Na Dunaju, 16. marca 1910.

—é.

Shod v Štepanji vasi.

Včeraj je dr. Lampe poročal v Štepanji vasi o raznih gospodarskih stvareh. Shodu je predsedoval gosp. župan Korbar. Za vodovod v Štepanji vasi se bo v kratkem naredil načrt. Liberalci nas sicer napadajo, zakaj delamo ceste in vodovode na kmetih in izdajamo deželni denar v podporo kmetijskemu gospodarstvu, a to nas ne bo premotilo. Pravijo, da hočemo Ljubljano na korist kmetov »odreti«, a mi skrbimo le, da se bremena in ugodnosti pravično razdele. Mi ne poznamo dveh vrst ljudi, ene, ki bi imeli le pravice, druge pa, ki bi nosili le bremena: enaka pravica in enake ugodnosti vsem! Kar se je proti kmetu v prejšnjih časih zagrešilo, hočemo mi popraviti. (Odobranje.)

»Ravno takrat je bilo,« mi je rekla. Vprašal sem: »Na kak način se je pa moglo to zgoditi?«

»Nihče ne vé — vsi ugiblamo.«

»Mogoče je,« sem se oglašil, »da se je vsled neprevidnosti delavcev vžgal smodnik.«

Tedaj je stopil v sobo papa in povedal, da se je dinamit vnel in povzročil nesrečo.

»Škoda za tako dragocen most!« je vzdihnil.

Potem smo šli večerjat.

»Čudno se mi zdi,« je pričela Suzi, »da doktorja danes še ni bilo sem. Čisto nerazumljivo mi je!«

Elza je imela šopek za pasom in nagelj v laseh; lepo se je oblekla in držala se prevzetno kot petelin na gnoju.

»Kje si pa dobila tako lepe cvetke, Elza?« sem vprašal.

Zarudela je v lica in povedala, da jih je nekdo poslal.

»Jurček, ali si mari ti kje videl mojo denarnico? Zelo me skrbi, ker je ne morem najti. V njej je bil samo bankovec za tisoč goldinarjev, katerega sem namenila Suzani za poročno darilo. Bojim se, da bi se ne bil tat priplazil v sobo in denar ukradel.«

Bankovec za 1000 goldinarjev! Kmalu bi se bil onesvestil. Izpil sem kozarec mrzle vode in ko sem svoje misli zbral, rekel: »Ljuba mama, mislim sem, da je v denarnici le bankovec za en goldinar. Potepuh, ki jo je pobral,

Osuševanje ljubljanskega barja zahteva, da se struga Ljubljanice in Gruberjevega kanala zniža za 150 m. Dela so sedaj v tiru. A pokazala se je potreba, da se voda vzdrži na potrebni višini v času suše. Če bi voda prehitro odtekala, bi ob suši velik del barja bil preveč izsušen in bilo bi po osuševanju slabše, kakor je sedaj. Zato se pa bosta zgradila dva jezova z zatvornicami: eden v Gruberjevem kanalu nad štepanjskim mostom, drugi v Ljubljani pri Selu. Ti zatvornici bosta ob povodnji spuščali vso vodo, da se hitro odteče. Ob suši pa bosta držali vodo na toliki višini, da bo barje imelo potrebno mokroto. S tem se bo mnogo doseglo za rodovitnost barja.

SedANJI leseni most se bo nadomestil z betonskim mostom.

Ob zatvornici v Ljubljani se bo dobil precejšen vodni padec, ki bo dal približno 1200 konjskih sil. Ta vodna moč bi se dala izkoristiti. Stavbno vodstvo je izdelalo proračun za električno centralo. Iz te naprave bi se mogla odajati kmetom in obrtnikom luč in moč za stroje za primerno nizko ceno. Ta centrala pa ne bi mogla delovati kot samostojna naprava, ampak le v zvezi z drugo centralo, kajti ob povodnji bi se morala zatvornica odpreti. Glavni namen je osušenje barja, ki se pa po tej napravi ne bi smel ovirati, ampak podpirati.

Dr. Lampe priporoča kmetom združništvo. Dežela posameznih kmetov ne more podpirati, pač pa njihove zveze. Kmetu manjka delavcev, na stari način se več ne more naprej. Zato si pomaga kmet s stroji. V ljubljanski okolici se je že osnovalo nekaj strojnih združenj, ki preskrbujejo kmetom kmetijske stroje. Če se izkažejo taka društva, da res dobro poslujejo, dobe podporo od države in dežele. Na ta način napreduje kmečko gospodarstvo. Ako se uredi misel deželne električne centrale, bi mogla dežela strojnimi zadrugam dati gonilno silo.

Deželni odbor je izdelal obsežen načrt za povzdigo živinoreje. Domačo govedorejo in prešičerejo hočemo tako povzdigniti, da nam ne bo treba ničesa več iz tujih dežel uvažati, ampak da bo kranjska živina na prvem mestu ter da bo postala velik vir dohodkov za našo deželo. Deželni odbor je preskrbel za veliko število bikov - plemenjakov. Živinorejskim zadrugam plača polovico nakupne cene in stroške za pot, če gre do izbirit primerno žival. Za prešičerejo se bodo po celi deželi uredile prešičerejske postaje. Večje postaje bodo imele po več mrjascev in plemenskih svinj in se bodo oddale zlasti zadrugam, merjasce pa bo deželni odbor oddajal tudi posameznim posestnikom, tako da bo za plemje povsod preskrbljeno, koder bo ljudstvo le hotelo sodelovati z nami. Pri osnovanju zadrug pomaga Zadruga zveza.

Tako se sedaj dela z veseljem po celi deželi, in upamo, da se bo v kratkem času tudi pokazal uspeh tega dela. Ljudstvo naj zaupa svojim poslancem, liberalnim mešetarjem pa ni treba med kmeti in med kmečkimi poslanci! (Odobranje.)

Zadeva podmolniškega gozda je sedaj ta: Po sklepu deželnega zbora je oddati gozd ali les najvišjemu ponudniku, pri enaki ponudbi ima prednost dobrunjska občina. Ker so pa kmetje

jo bo gotovo prinesel nazaj, ko vidi, da ni prazna. Namazati sem ga hotel za 1. aprila.

Vsi so oblekli in mama je stokala. Suzi je začela: »Za božjo voljo...!«, ko naenkrat zapoje zvonec in Beti prinese papanu račun trgovca Petka, češ, da ga je gospod Jurček oškodoval za naslednje predmete: pol soda sirupa, celo novo obleko, funt dateljev in dve unci sira. Ko je papa račun prebiral, je vstopil doktor in na obrazu se mu ni kazalo, da bi bil posebno dobre volje.

»Kje si pa vendarle hodil ves ljubi dan?« je vprašala Suzi in planila k njemu ter ga objela. Bal sem se, da ga zadavi.

»Vprašaj tegale malega angeljčka, ki sedi pri mizi,« je odgovoril.

»Jurček,« zaklicala je Suzi, »kaj si pa že zopet napravil. Ali ne veš, da si sveto obljubil in svečano prisegel, da hočeš biti vedno dober ter priden?«

Doktor je pa rekel na to strašno rešeno: »Samo za edino sredstvo vem, ki bi utegnilo ozdraviti tega navihanca in če dovoliš, papa, precej po večerji poskusim, če se mi bo obneslo. Dal mu bom grenek prašek, potem mu puščal, nato mu pekoč obliž nalepil črez cel hrbet; na prsa mu nastavim 200 pijavk, za tem ga bom še kloroformiral in mu končno odrezal obe nogi. Morda bo potem nekaj časa miren. Ali ti je prav, papa?«

Papa je pritrdil.

sprevideli, da je sedaj ponudena najvišja cena zanje previsoka, je sklenil deželni odbor, da najvišjemu ponudniku prodajo samo les, ki se mora po pogodbi posekati, posestvo pa ostane deželna last in se bo na novo pogozdilo.

Gospod Petrič izraža željo, da bi se napravil nov most čez Ljubljanico v bližini sedanjega železniškega mosta in izpeljala cesta čez Kodeljevo.

Dr. Lampetu in našim poslancem izraža shod zaupnico, na kar zaključil predsednik zanimivo in poučno zborovanje Kmečke zveze.

Postno državnozborsko zasedanje končano.

V petkovi zadnji seji je rešila zbornica predloge, ki so se nahajale na dnevnem redu, razven predloge o službeni pragmatiki. A če natančno ogledamo delo zbornice, vidimo, da je zbornica le malo storila in da vlada nikakor ne more biti zadovoljna z v zbornici dovršenim delom. Vlada ni dobila razven vojaških novincev ničesar. Predlogo za najetje posojila so odgodili, ravnotako predlogo o podpori parobrodstvu na Jadranskem morju. Finančni načrt je sicer prišel v odsek. Vlada se ne more nič več izgovarjati na obstrukcijo. Sicer je 18. t. m. konferiral Bienerth z voditelji »Poljskega kola«, Glabinskim, Stwertniom, Czaykowskim in Stapinskim, in povedal, da hoče delati na zopetna pogajanja med Nemci in Čehi z ozirom na češki deželni zbor, a že naprej se lahko mirno trdi, kar naglašajo tudi češki listi, da pri nemški objestnosti ni upanja na spravo. Postno državnozborsko zasedanje je pokazalo popolno desorganizacijo vladnih strank. Prešihka je vez, ki naj jih drži skupaj. S svojo obstrukcijo v češkem deželnem zboru pripravljajo Nemci velikansk upravni škandal, kakršnega niti v Avstriji še nismo imeli. Češka deželna uprava je izpostavljena nevarnosti, da zapre norišnice in bolnišnice, da ustavi plače deželnim uradnikom in učiteljem. Nova zveza nemškega frajzina je pod Wolfovo komando, zato je še manjše upanje, da bi oče avstrijske frajzinske nemške obstrukcije se spravil s Čehi, ker živi sam le od spora in od nemškega nasilstva nasproti Slovanom. Zadnji dan postnega državnozborskega zasedanja se je govorilo po zbornici, da se je vladar nasproti Bienerthu jako nepovoljno izrazil, ker zbornica ni rešila predlog finančnega značaja. Zelo se je v zbornici tudi opazalo, ker je postal sekčni načelnik notranjega ministrstva dr. Sieghart guverner zemljiške kreditne banke. Sieghart je bil sekčni načelnik Körberjev, Gautschov, Hohenlohev, Beckov in Bienerthov. Guverner je postal Sieghart proti volji Rothschildove skupine. Kakor znano, je »Kranjska industrijska družba« pod vodstvom zemljiške kreditne banke.

Velik iredentovski škandal v Pulju.

»Slovenec« je že v četrtek javil o velikem iredentovskem škandalu v Pulju. V mornarični vojašnici se je nahajal nad stopnjicami velik doprni cesarjev kip. V torek zvečer je privezal

neki iredentovski lopov kipu vrh okolu vratu in vrgel potem vrh okolu plinovce cevi in tako obesil cesarjev kip na omenjeno plinovce cev. Ker je bil pa kip iz mavca, se je del kipa od vratu naprej odlomil in padel po stopnjicah, kjer se je razbil na majhne kose, med tem ko je ostala glava kipa obešena. Storilec je nato zbežal. Vršila se je najstrožja preiskava. Noben vojak ni smel iz vojašnice. Vse je bilo na nogah za tem anarhistom. Po mestu se je splošno sumilo, da je ta nečuven atentat na cesarjev kip storil kakšen Lah-vojak, kateri je bil od laških iredentistov v to naščuvan. Tudi se je spravljal po mestu ta atentat v zvezo s parlamentarno razpravo o laški fakulteti.

Po mestu so križale noč in dan močne mornarične patrulje, katere ustavljajo vsakega mornarja, da se izkaže, če morda ni iz mornarične vojašnice. Ne ustavlja se po dnevu le onih mornarjev, na katerih čepicah je razvidno, da so ukrcani na kakšni vojni ladji.

Sum je pal na nekega v Trstu rojenega trobentača radi tega, ker ga je nekdo videl z neko vrvo v roki priti domov. Zapustil je pa potem vojašnico in ga ni bilo celo noč domov.

Kakor poroča najnovejša vest, se je spretno vodeni preiskavi menda le posrečilo najti zločinca, ki je storil gnjusni atentat na cesarjev kip. Zločinca je trobentač Furlani po imenu. Doma je v Trstu in je bil član Mazinijancev. Preiskava se vodi neumorno dalje in je upati, da bo mogoče z lučjo pravice posvetiti v pravi iredentovski temen kot, v katerem se je izkotal tak zločin, kakršnega doslej Avstrija še ne pozna.

Sedaj naj pa še kdo pravi, da ni na jugu iredenta v cvetju. Tem ljudem naj dajo laško univerzo v Trstu, potem zredi Avstrija gada na svojih prsih!

Dnevne novice.

+ Glede laške fakultete piše »Piccolo«, da je položaj pravkar zaujo jako ugoden in da bi se dobila brez velike težave večina, ki bi določila za sedež Trst: to so namreč Lahi, socialni demokrati, nemška svobodnomiselna zveza razun par disidentov, velika večina krščanskih socialcev (— manjka Luegerja! —) in Poljaki razun Stapinskejeve grupe. Vendar pa preti predlogi nevarnost, ako se izvrši rekonstrukcija kabineta, ker bi potem Poljaki in krščanski socialci postali najbrž drugih misli. Če bi bilo mogoče rekonstrukcijo zavleči, pa bi Lahi imeli fakulteto v Trstu skoro že v žepu. Tako pišejo laški listi.

+ Liberalni poštenjaki razkrinkani. »Slov. Narod« se je v petkovi številki prav po nepotrebnem obregnil ob nas, mesto da bi bil sam storil tako, kot je bila njegova dolžnost in priobčil »Zahvalo« povodom pogreba pokojnega pesnika Medveda tako, kot so jo naročili in plačali sorodniki. — Da se pokaže, kako neosnovana je njegova trditev, češ, da je »Slovenec« samovoljno popravil to zahvalo, priobčujemo tu izjavo g. sorodnice Marije Medved: Izjavljam, da so se vse premembe v »Zahvali« po gospodu župniku Antonu Medvedu izvršile po mojem naročilu in z mojo vednostjo ter da sem te premembe naročila tudi pri »Slov. Nar.«, a vsled neke pomote deloma prepozno za petkovo številko. Ljubljana, Krakovo, 18. marca 1910. Marija Medved. — Pripominjamo le še, da je bila prememba v prvem delu zahvale sporočena »SL. Narodu« v petek ob deseti uri dopoldne, a so izjavili, da je že — prepozno.

+ Mladeniški tečaj v Vipavi, ki se je vršil 19. in 20. t. m., se je izborno obnesel. Telovadbo je vodil oba dni Vojteh Jeločnik, pravtako vsa organizatorična in tehnična predavanja. Na obeh javnih ljudskih shodih, ki jih je obiskalo nad 300 ljudi, dobra polovica fantje in dekleta, so govorili F. Terseglav, jurist Jež in V. Jeločnik. Sklenilo se je tudi osnovati »Bogomilo« in se sprožila misel združiti vsa dekliska društva, ki jih je po Slovenskem že veliko, v posebno Dekliško zvezo, v »Bogomilo«, ker je to čisto samoposebi umevno, da se dekliski odseki, ki že obstoje, še tesneje organizirajo. Vrste mladine se morajo tako tesno skleniti, da nasprotnik ne bo našel niti ene špranje, da se vtihotapi v ljudstvo!

+ Laški istrski deželnozborski klub je zboroval preteklo soboto pod predsedstvom poslanca Bennati v Trstu. Na dnevnem redu je bilo poročilo laških članov odseka, ki ga je istrski deželni zbor izvolil, da sestavi načrt, kako na vseh poljih deželne uprave doseči sporazum med Lahi in Slovani. Ta odsek se zopet snide 21. t. m., da začne definitivno izdelati kompromisni na-

črt, zakaj dozda so se izvršila le pripravljalna dela in so vsi pogovori bili neobvezni. Ako se sporazum v odseku res doseže, pride načrt pred deželni zbor. Kakšno je razpoloženje za naroden kompromis, ni znano — sklepati po pisavi laških istrskih listov so Lahi zadnji čas zopet jako objestni postali, posebno odkar se je vlada zavzela za njihovo fakulteto in jih plačuje za njihove glasove. Istrska laška glasila zopet marljivo pišejo o »benečanski slavi«, »levu sv. Marka« in »latinski kulturi«. To pa za sporazum s Slovani ni dobro znamenje.

— **Starešine »Danice« in »Zarje«** so imeli na praznik sv. Jožefa prijateljski sestanek v Bohinjski Beli, ki je bil prav dobro obiskan. Sestanka so se med drugimi udeležili tudi deželni odbornik profesor Evgen Jarc, voditelj koroških Slovencev dr. Brejc. Na sestanku se je razpravljalo o vseh dnevnih vprašanjih. Oficielnemu delu je sledila pristrčna neprisiljena zabava starih prijateljev in znancev.

— **Na vzorni sirarni v Starih Fužinah v Bohinju** priredi deželni odbor za one sirarje, ki bodo sirarili letos po bohinskih planinskih sirarnicah, **tridnevni poučni tečaj** in sicer 29., 30. in 31. marca t. l., katerega bo vodil deželni mlekarški nadzornik J. Legvart. V tečaj se sprejme največ dvanajst udeležencev, od katerih dobi vsak od deželne odbora potom Mlekarske zveze dnevno odškodnino 2 K. Oglasila sprejema vodstvo sirarne v Starih Fužinah.

— **Odvetniška vest.** Dr. Jos. C. Oblak se namerava nastaniti v Celovcu.

— **Sodnijska imenovanja na Primorskem.** »Wiener Zeitung« je objavila: Pravosodni minister je premedil okrajne sodnike in sodnijske predstojnike Rudolfa Sterle v Cerknici v Gorici, dr. Lazarja Lucich v Cresu k deželniemu sodišču v Trstu, Frana Maver v Kobaridu v Buzetu in dr. Ludovika vit. Schrott v Buzetu v Pazin, nadalje sodnika Atilija Borri v Puli v Lošinj. Pravosodni minister je imenoval okrajne sodnike in sodnijskimi predstojniki sodnike: Justa Dietz v Tolminu za Cerkno, Feliksa Bisail v Podgradu za Kobarid, Frana Ferlauer v Motovunu za Cres in dr. Emanuela Perčič v Voloskem za Krk; okrajnimi sodniki sodnike Nestorja Laurencich v Poreču za Rovinj in dr. Gvida Zennaro v Puli za deželno sodišče v Trstu, konečno sodniki: avskultante Josipa Graldi za Volosko, Friderika Muha za Pulo, Friderika Koršič za Podgrad in Karla Petecani za Pulo.

— **Reforma zakonskih zadržkov.** Traktat o zakonu, ki obsega najvažnejše določbe novega zakonskega prava, je po prizadevanju Pija X. sestavljene komisije za revizijo kanoničnega prava, dovršen. Še tekom leta bo izšla prva izdaja tega važnega traktata, za namen, da se izve mnenje širše javnosti o tej zadevi. Najvažnejše točke nove odredbe so sledeče: 1. Odpravijo se tle zakonski zadržki: 3. in 4. stopnja krvnega sorodstva in svaštva, duhov. sorodstvo, zadržek po publica honestas, zadržek vsled meščanskega adoptivnega sorodstva. Glede starosti je bilo dosedaj dovoljeno dekletom z 12, fantom pa s 14 leti se poročiti, odslej pa vstopi v veljavo razmerje 15:18. 2. Glede ločitve zakona ostanejo prejšnje določbe o neločitvi zakona v veljavi, le glede ločitve od mize in postelje se uvede nekaj novih pravil. 3. V državah, kjer je v veljavi meščanski zakon, ne sme duhovnik poprej podeliti zakrament sv. zakona, dokler niso izpolnjeni vsi državni predpisi. 4. Nova in zanimiva določba pa je, da bo odslej potreben le en oklic. Doslej je moral biti vsak par pravilno trikrat oklican, če je hotel skleniti zakonsko zvezo. Pa tudi enkratni oklic lahko župnik, če spozna, da ni nobenih zadržkov, opusti, a prevzeti mora vso odgovornost v tem oziru na-se. Glede dispens in zakonskih tožb pridejo tudi v veljavo neke nove določbe.

— **Detomor.** Iz Litije nam pišejo: Včeraj 17. t. m. so našli na spini ob vodi Save mrtvega novorojenčka. Domneva se, da je bil otrok tam na mestu rojen in takoj zadavljen.

— **Nesrečni klanec.** Dne 16. t. m. peljal je gostilničar iz Vinice devet hektolitrov vina iz znane gorice draščike, a ko pripelje do nesrečnega klanca pri »Oskulšu« mu zavor počti ter vsa posoda zleti z voza in se razbije, tako da je vse vino izteklo. Škode je okoli 300 K. Skrajni čas je, da se tu klanec prestavi, ker se vedno ponavljajo nesreče.

— **Na cesti ubit.** Iz Vrzdence pri Horjulu se poroča: Dne 15. t. m. se je zgodila pri nas velika nesreča. Posestnik Franc Sečnik iz Vrzdence je peljal krog druge ure popoldne smreke iz gozda. Med potjo je zapeljal preveč na rob ceste. Hoteč popraviti in voz neko-

liko zadržati, prekucnil se je voz na njega ter mu zmečkal glavo. Bil je takoj mrtev. Zapušča tri nepreskrbljene otroke.

— **Rusjanov aeroplan.** »Gorica« poroča: Gospod Rusjan vztraja pri poizkušnjah s svojim aeroplanom (letalnim strojem). Postavil si je na Velikih Rojah kolibo z lesa, v kateri popravlja in izpopolnjuje svoj aeroplan. Tam o Božiču je poizkušal se dvigniti v zrak, a nesreča je hotela, da je letalni stroj zadel v neko kočijo in se pokvaril. Poprave so trajale do zadnjih dni. V četrtek popoldne pa je g. Rusjan zopet poizkušal se vzdigniti v zrak s popravljenim in popolnjenim letalnim strojem. Nabavil si je nov motor. Povabil je na Velike Roje razne gospode in tudi častnike goriške posadke, ki so se vabilu odzvali z generalom brigadirjem na čelu. Okolu 4. ure popoldne je zasedel letalni stroj tik ob železnici in se spustil z največjo naglico preko Velikih Roj do mirenske ceste. V tej daljavi se stroj ni vzdignil v zrak. Ko pa se je zopet obrnil proti železnici in v divjem teku drvil naprej, se je letalni stroj res vzdignil za par metrov v zrak v daljavi kakih sto korakov. V tem hipu pa je potegnil nasprotni veter, nagnil letalni stroj na levo stran tako, da so peruti udarile v tla. Hkrati je ta sunek perut nagnil stroj na nasprotno stran in letalni stroj z Rusjanom vred se je parkrat prebrnil in obležal. G. Rusjan se ni nič poškodoval, pač pa se je letalni stroj polomil in treba bo večjih poprav. G. Rusjan bo vztrajal pri poizkušnjah z letanjem. Sedaj je še nek drug aeroplan na Velikih Rojah, last nekega Tržacana, ki bo skušal svojo srečo, kakor se govori, za velikonočne praznike.

— **Lajnarjeva smrt.** Iz Stare Oselice nam pišejo 20. t. m.: Na Trebiji je danes jutraj naglo umrl na štev. 1 mož, ki nima drugega kot dovoljenje c. kr. okr. glavarstva v Kranju, da sme hoditi z lajno okoli. Piše se menda Peter Svolsjak. Preč. župni urad, oziroma slavno županstvo, kateremu je umrl znan, se uljudno prosi potrebne podatke naznaniti župnemu uradu v Stari Oselici, p. Gorenja vas.

— **Halleyev komet** vidijo zdaj iz zvezdarn z daljnogledi svetiti s svetlobo osme vrste; nek nemški zvezdoslovec zatrja, da je komet videl 15. t. m. s prostim očesom s svetlobo pete vrste. Od 1. aprila počenši bo komet videti 1 ali dve uri pred solničnim vzhodom, in sicer do 15. maja. V noči od 18. na 19. maja bo zemlja šla skozi rep kometov; rep bo baje celo nebo prepregel in bo videti v bajni svetlobi.

— **V Gradežu** so že priprave za poletno kopališko sezono skoro končane. Godba bo od 1. marca do 30. septembra dvakrat na dan igrala. Priredilo se bo dvajset veselice, večinoma na morju, mednarodna veslaška tekma, lavntennis-tekme in priredbe za otroke. Sezidalo se je 10 novih hiš z nad 200 stanovanji za tuje. Proga Červinjan-Belvedere se odpre 1. junija meseca. Do leta 1911 se bo zgradilo tudi novo kopališče.

— **Za veroučitelje.** Društvo slovenskih katehetov je priredilo in založilo »Kratko razlago božjih zapovedi« za nižje razrede ljudskih šol, obenem pa tudi za izpraševanje vesti. — Razlaga obsega tri strani katekizmovske oblike ter se listič lahko prilepi v šolsko knjigo. Dobiva se v prodajalni »Katol. tiškovnega društva« v Ljubljani komad po 4 vinarje.

— **Mednarodna razstava najnovejših iznajdb** se vrši na Dunaju l. 1911.

— **80.269 K čistega dobička** je imela loterija na korist »Südmarke«.

— **Dr. Marani odločil mandat.** Z Dunaja poročajo, da je poslanec mesta Gorice dr. Marani odločil državnozborni mandat baje iz zdravstvenih oziror.

— **Morilec pl. Tartaglie.** Iz Sarajeva poročajo: Okrožno sodišče v Travniku je obsodilo kmeta Ignacija Pelinoviča, ki je v novembru minulega leta zabol pl. Tartaglio, voditelja okrajnega glavarstva v Grahovem, na osem let težke ječe.

— **Iz ljudskošolske službe.** Na štirirazrednici v Kostanjevici je nastavljen kot suplentinja Angela Kukelj. — Začasna učiteljica v Planini Henrieta Kos pride kot začasna učiteljica na Črni vrh pri Idriji, izprašana učiteljska kandidatinja Ernestina Rozman pa kot začasna učiteljica v Dolenji Logatec na mesto na dopustu se nahajajočega nadučitelja Josipa Turka.

— **800 mrtvih ribičev.** Na vzhodnem obrežju Japonske je te dni divjal silen vihar. Vihar je razbil nad 50 ribiških ladij, na katerih je bilo 800 ribičev.

HRVAŠKI SABOR

je bil v petek odprt. Pri govoru banovcem so pristali čiste stranke povzročili nekaj burnih prizorov. Poslanec dr.

Horvat je zaklical poslancu Bude pl. Budisavljeviću: »Hulja«, vsled česar je Budisavljević poslal dr. Horvatu svoje sekundante.

ZBLIŽANJE MED AVSTRO - OGRSKO IN RUSIJO.

Pogajanja o zblizanju med našo državo in Rusijo po došlih naročilih ugodno napredujejo. Sklenili jih bodo te dni in se zopet izboljšale motene diplomatske zveze vsaj toliko, da bosta obe vladi zopet uradno občevali med seboj. Izvolski in Berchtold sta podpisala pogodbo, po kateri priznavata Avstro - Ogrska in Rusija na Balkanu status quo. Obe državi sta dali ena drugi koncesije in bosta na Balkanu sporazumno nastopali.

NAŠ CESAR IN NEMŠKI CESAR

se tudi letos snideta meseca maja v Schönbrunn. Nemški cesar hoče našemu cesarju osebno častitati k njegovi 80-letnici. Ob tej priliki si nemški cesar ogleda tudi lovsko razstavo.

Štajerske novice.

— **Zborovanje v Konjicah.** Iz Konjic se nam piše: Dne 19. t. m. se je vršil dobro obiskan 39. občni zbor Katoliškega političnega društva v Konjicah. Govorila sta državna in deželna poslanca Pišek in dr. Benkovič. Prvi o različnih davkih, zlasti o nameravanem novem vinskem davku, drugi o slovanski in slovenski politiki v državnem in štajerskem deželnem zboru. Zborovalci so soglasno izrekli zaupanje poslancem S. K. Z. ter sklenili proti vinskemu davku sledečo resolucijo: Nad 150 vinogradnikov, zbranih na političnem shodu v Konjicah dne 19. marca 1910, kar najodločneje protestira proti nameravanemu davku na vino.

— **Promovirana** sta bila v Gradcu za doktorja zdravilstva gg. Fran Šabec in Feliks Lebar.

— **Oče umoril svojo hčer.** Umor, ki se je zgodil v Stranica, je nenavadno postal še bolj tragičen. Zaprli so očeta umorjenke, o kojem gre sum, da je sam umoril lastno hčerko, ki je bila baje v blagoslovljenem stanu. Javna tajnost je, da je oče občeval jako sumljivo s hčerko. K temu blaznemu činu je očeta gotovo gnala sramota pred javnostjo. Pripomniti še moremo, da so Stranice vedno bolj in bolj štajercijanske in naš obupen klic po buditelju je glas vpijočega v puščavi.

— **Smrtna kosa.** V Rušah pri Mariboru je v nedeljo, dne 13. marca, umrla povsod v Dravski dolini dobro znana gostilničarka in posestnica gospa Anastazija Pinterič. Pogreb se je vršil v torek, dne 15. marca, popoldne ob ogromni udeležbi ljudstva od blizo in daleč. Rajna je bila vzor krščanske žene. N. v m. p.!

Ljubljanske novice.

— **Iz Spomladanska umetniška razstava** v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani se je otvorila v soboto, dne 19. t. mes., ob pol 12. uri popoldne. Ob otvoritvi, ki se je izvršila povse brez ceremonij, posetili so razstavo poleg nekaj našega razumništva tudi deželni predsednik baron Schwarz, grof Chorinsky, finančni ravnatelj dvorni svetnik Kliment, magistratni ravnatelj Vončina, gimnazijski ravnatelj Požar, ravnatelj »Glasbene Matic« Gerbič itd. Ker večina slik še ni bila ob otvoritvi opremljena s številkami, nam na podlagi razstavnega kataloga ni mogoče presojati razstavljenih umotvorov, zlasti onih umetnikov ne, kojih tehnika ni značilna; zato naj za danes opustimo oceno ter omenimo le, da v splošnem ta razstava dokaj nadkriljuje lansko, dasi so razstavljalci do malega isti, kakor lani. Prvič je razstavila poleg obeh Magoličev, Misza in Smrekarja Srbkinja Nadežda Petrovič, ki pa s svojimi neštevilnimi »umotvorci« nikakor ne učinkuje razstavi v korist. Ker prirediteljev umetniških razstav prireditelju provzroča ne samo dokaj truda in skrbi, temveč tudi stroškov, želeli bi bilo, da se slovensko občinstvo s prav mnogoštevilnim posejanjem razstave odzove ter tako pokaže, da zna ceniti delo tudi na tem kulturnem polju!

— **Iz Vse gospodinje** opozarjamo na jutrišnje velenjanimivo gospodinjsko javno predavanje učiteljice gdne. Jerice Zemljanove v »Slov. kršč. socialni zvezi«. Predavanje se prične jutri, v torek, točno ob pol 8. uri zvečer.

— **Iz Igralci slovenskega dež. gledališča** pride na Veliki ponedeljek novo dramatisirano »Miklovo Zalo« kot benefično predstavo.

— **Iz Občinski svet** ima izredno sejo v sredo, dne 23. marca, ob 6. uri popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu so poročila: o dopisu mestnega magistrata glede oddaje del novega parnega kotla

in strojev za povečanje vodovodne zajemalnice v Klečah, o dopisu mestnega magistrata glede oddaje del za napravo nove železne strehe nad povečano vodovodno zajemalnico v Klečah, o dopisu županovnem glede sprememb občinskega in občinskega volivnega reda, sprejetih po deželnem zboru kranjskem v letošnjem zasedanju.

— **Iz Umrl** je v nedeljo zjutraj, zadet od kapi, tukašnji občasposlovani trgovec g. Karol Recknagel. Bil je človek blagega srca. Naj počiva v miru! — V petek je umrl v Ljubljani znani inženir arhitekt g. Karol Lachnik, star 51 let. Zgradil je na Kranjskem mnogo vodovodov. — Danes je na Privozu št. 8 umrl g. Franc Verbič, sodnik v pokoju, star 86 let.

— **Iz Bolniško podporno društvo državnih oficijantov in zasebnih uradnikov** v Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 2. aprila t. l., ob 8. uri zvečer pri »Novem svetu« v Prešernovi sobi. Društveni člani se vabijo k polnoštevni udeležbi.

— **Iz Občni zbor kovinske zadruge** se je vršil včeraj, v nedeljo, 20. t. m., ob 10. uri popoldne, v vrtnem salonu gosp. Krischa. Načelnik g. Kregar je poročal o delovanju kovinske zadruge v preteklem letu. Zadruga je imela ob koncu leta 54 članov. Nadalje je zadruga sprejela 15 vajencev. Izpraševalna komisija je v preteklem letu trikrat poslovala in oprostila s popolnim uspehom 15 vajencev. Računski sklep za preteklo leto, ki izkazuje 541 K 18 h premoženja, se je soglasno odobril. Knjige in vse bilješke so pregledovalci računov našli v popolnem redu, kar sta na shodu naglašala gg. Bögel in Leben. Zadnji je izjavil imenom pregledovalcev računov zahvalo načelniku za vestno vodstvo zadruge in izrazil željo, naj se zadruga tudi v bodoče tako vestno vodi. Načelnik g. Kregar je pri slučajnostih poročal, da je dobil od mestnega magistrata odlok, v katerem priznava mestni magistrat, da so računi za leto 1908 v redu, vendar nasvetuje, ali bi ne kazalo ustanoviti sklad, ki bi imel namen podpirati dopotujoče pomočnike itd. Debate so se udeležili gg. magistratni svetnik Sešek, Lenček, Kunstler, Gradišar, Speil, Bögel ml. in načeln. Kregar. Sklenilo se je, da se ustanovitev združnega podpornega sklada dene na dnevni red prihodnjega občnega zbora. G. Kunstler se je pritoževal, da imajo nekateri mojstri preveč vajencev in govorijo o umazani konkurenci. Ravno isto je povdarjal g. Babnik. Načelnik se je potem zahvalil vsem navzočim in zaključil zborovanje.

— **Iz Kateri krojaški mojster v Ljubljani** bi sprejel takoj po Veliki noči v delo poštenega krojaškega pomočnika iz slovenske Koroške? Prosimo gg. krojaške mojstre, da se blagohotno ozirajo na to, ker s tem koristijo tudi obmejni slovenski poziciji. Ponudbe sprejema uredništvo »Slovenca«.

— **Iz Afera Borštnik - Zvonarjeva in Govekar.** V petek popoldne se je nadaljevala pred civilnim sodnikom Zottmannom razprava Borštnik kontra Govekar. Na zastopniškem sedežu smo opazili malo izpremembo, namreč to, da dr. Tavčar ni sam zastopal toženega ravnatelja, marveč je rajši poslal svojega koncipienta Sušnika. Zaslislalo se je v petek več prič. Prof. Ivančiču je bilo znano, da je Borštnikova prva dramatična igralka. Odkazoval je tožnici samo prve vloge. Podpolkovnik Milavec je povedal, da je podpredsednik »Dramatičnega društva«. Hinko Nučič, 27 let star, ne more reči, da bi bila Borštnikova zanemarjala izkušnje. Pove, da sta se enkrat sprla z Verovškom. Borštnikova pove, da sta se res sprla z Verovškom, a drugi dan sta bila zopet dobra. Zastopnik predloži jako ugodno časnikarske kritike o nastopu Borštnikove. Sodnik Zottmann: »Auf Zeitungen gebe ich gar niks.« Verovšek Anton, 43 let star, izpove med drugim: »No, spletke, če bi se govorilo o spletkah, bi morali vsi tle stati.« Enkrat sta se sprla s tožnico, pa sta se drugi dan pobotala. Danilo Cerar, 42 let star, izpove med drugim: »Slabo gledališče bi bilo tisto, kjer se igralci in igralka ne prepirajo.« Ničesar ne ve, da bi Borštnikova namenoma spletkarila, bili so pač mali prepirčki, to je pa pri gledališču neobhodno potrebno. Iličičeva se ne ve spominjati na podrobnosti. Saša Kandlerjeva, stara 23 let, pove, da je morala po gospe Borštnikovi vrnene vloge ona igrati. Ni ji znano, da bi bila Borštnikova slabo memorirala. Molek je izpovedal tako, da so začudeno gledali Govekarjevi prijatelji. Molek je rekel, da je umetnik, a iz vsega njegovega nastopa se je videlo, da mu do umetnika še zelo veliko manjka in da jako dvomi, če bo kdaj umetnik postal. Kot priča je nastopil tudi Govekarjev višji gledališki ravnatelj Naglič. Pove, da se je en-

krat Borštnikova prepirla z Govekarjem. Sodnik: »Z ravnateljem se pravi.« Smeh med občinstvom. Sodnik: »Prosim, mir.« Veliko je slišal, iz lastnega opazovanja pa ničesar ne ve. Mladi fant je tudi rekel: »Če bi bil jest ravnatelj, bi jo bil že zdavnaj ven vrgu.« — Razprava se še ni končala, ker bosta zaslišana še gledališki izvedenec in Govekar.

Ij **Občni zbor »Matice Slovenske«**, bo danes zvečer ob osmi uri v veliki dvorani »Mestnega Doma«. Po zboru bo prijateljski sestanek v hotelu Štrukelj.

Ij **Gospa Zofija Borštnik - Zvonarjeva** je obolela in odpotuje zato na jug.

Ij **Umrli sta Zofija Binder, roj. Roth, c. kr. računskega svetnika vdova, stara 92 let, Marije Terezije cesta 1, pogreb danes ob peti uri popoldne in posestnica, 57 let stara Marija Rast, Kolodvorske ulice, št. 5. Pogreb danes popoldne ob pol peti uri.**

Ij **Gorenjski jutranji vlak** je imel na sv. Jožefa dan enourno zamudo, ker se je pokvarila na progi lokomotiva in je moral čakati vlak, da je došla pomožna lokomotiva z Jesenic.

Ij **Dopisnice z neko molitvico**, razpošilja po Ljubljani nekdo, ki ima pri tem skorogotovo nepobožen namen. Pisec pravi na dopisnicah: »Ta molitev mi je bila poslana, naj jo razširim. Storitve tudi Vi tako in pošljite jo 9 dni zaporedoma kateremu hočete. In pri tem si mislite, kar Vam je najljubše in zgodilo se Vam bo. Podpisati se ne smete.« Iz tega je razvidno, da to stvar širi nenormalni ali zlobni človek, o katerem je le škoda, da se ne sme podpisati.

Ij **Veliko topničarjev** smo videli te dni v Ljubljani. Tisti, ki so že ugrabili, da je dobila Ljubljana nov artiljerijski polk, naj znajo, da nismo dobili novega kanonirskega polka v Ljubljano, marveč, da je pozvanih le več topničarjevnadomestnikov na spomladanske orožne vaje.

Ij **Dvanajst oseb aretiranih**. Mestna policija je v preteklih praznikih aretovala dvanajst oseb, in sicer eno zaradi hudodelstva tatvine, eno zaradi prepovedanega povratka v mesto, eno zaradi pijanosti in ležanja na ulici, pet jih je bilo brez dela in jela, tri ponočnjake, eno pa zaradi sumljivega imetja tujega blaga. Pepčki so bili sicer marsikje veseli, so se nekoliko tudi pokregali, toda priznati se mora, da je oba dni vladal po mestu mir.

Ij **Za god.** Čevljarski pomočnik Jožef Cizelj, rodom iz Sromelj pri Brežicah, je stanoval pri barnjevki Iv. Brecljnikovih na sv. Petra nasipu. Predvčerajšnjim, na njegovega godu dan, bi se bil rad dobro imel, a je bilo v žepu premalo cvenka. Zato se je pa hotel že v petek preskrbeti, in ko je zjutraj gospodinja odšla na trg, ji je Cizelj izpegljal 80 K ter odšel potem na delo v nadi, da bo de sv. Jožefa dan prav dobro obhajal. Brecljnikova je tatvino takoj po opazbi ovadila policiji, ki je dognala, da je pravi tat Cizelj. Mesto v Šiško je moral v zapor.

Telefonska in brzojavna poročila. V OGRSKEM PARLAMENTU TEKLA KRI.

Budimpešta, 21. marca. Danes so se v ogrskem državnem zboru vršili taki pretepi, da je prvič, kar obstoji ogrski državni zbor, tekla v zbornici kri. Že na vse zgodaj je bil k današnji seji velik naval. Ko je predsednik prebral kraljev reskript o odgodenju državnega zbora, je vstal Justhovec grof Bathiany in dolžil vladno postavlomstvo. Že odgodenje je bilo postavlomstvo, temveč postavlomstvo je v ex lex položaju razpustiti državni zbor. Nato je vstal Franc Košut ter se pridružil temu naziranju, istotako govornik ljudske stranke. V tem trenutku je skočil k ministrskemu predsedniku Geza Polonyi in grozil Khuen Hedervaryju s pestmi. Poslanci vladne stranke so mu klicali: »Sram Vas bodi, Vi spadate v norišnico, Vi tepec, svinja!« Radi silnega hrušča je predsednik suspendiral sejo. Ko je bila seja zopet otvorjena, je ministrski predsednik Khuen Hedervary hotel podati izjave, a ropot je bil tolik, da se ga ni razumelo. Khuen Hedervary je zato stopil k stenografom, da bi jim diktiral svojo izjavo. To je bil signal za skandale. Poslanci Košutove in Justhove stranke so skočili proti ministrskemu predsedniku in mu grozili s pestmi. Poslanci vladne stranke so hoteli ministrskemu predsedniku na pomoč, a prepozno. Okolu ministrskega predsednika in drugih ministrov se je že razvil tepež, kakršnega ogrski državni zbor še ni videl. Po Khuen Hedervaryju in drugih ministrih so pa dale težke pesti Košutovec in Justhovec.

cev. Nakrat so pričeli Košutovci in Justhovec metati na ministre težke knjige in tintnike, ki so bili vrženi s toliko silo, da jim ni bilo mogoče parirati ter sta bila Khuen Hedervary in poljedelski minister ranjena ter sta močno krvavela. Khuen Hedervary ima 2 rani v obrazu in tudi poljedelski minister ima raztrgan obraz. Priti so morali na pomoč zdravniki. Predsednik zbornice je moral sejo drugič suspendirati, a tepeži so se nadaljevali z isto močjo. Šele čez več minut se je poglobil vihar. Sedaj je seja še vedno suspendirana. — Zdravniki obvezujejo ranjence. Rane ministrskega predsednika so sicer precej krepke, vendar niso nevarne, pač pa je kri v parlamentu značilna za — mažarski parlamentarizem.

Budimpešta, 21. marca. O izgreduh v parlamentu se še poroča: Poslanec Zacharias od Justhove stranke je vrgel proti ministrskemu predsedniku Khueni težki predmet iz kovine in ga ranil nad desnim očesom. Potem je priletela na grofa Khuena težka knjiga in ga zadela na čelu. Iz ran je tekla obilna kri. Grof Khuen se je obrisal z robcem in kljub nujnemu prigovarjanju ni zapustil zbornice. Nato so ga peljali na varen sedež in ga za silo obvezali, končno pa se je podal v ordinacijsko sobo zbornice. Za njim je prišel poljedelski minister grof Serenyi, katerega so poslanci ranili na ustih in pod desnim očesom. Rane so se obvezale, zdravniki so pa izjavili, da bo trajalo najmanj osem dni, da se zacelijo. Grof Khuen ima nad levim očesom 4 do 5 cm dolgo rano, drugo nad desnim očesom, tretjo pa blizu senc. Grof Khuen pravi, da nima bolečin, pač pa toži o bolečinah poljedelski minister. Oba sta obvestila o dogodku svoji soprogi. Nato so se posvetovali člani kabineta, ali naj se seje še dalje udeležijo. Sklenili so, da se seje ne udeležijo več, ker nimajo v zbornici nobenega državnopravnega čina več izvršiti. Ob pol drugi uri se je seja zopet otvorila.

NEMŠKO - NACIONALNA KULTURA. **Dunaj, 21. marca.** Nemško - nacionalne barabe so v Sv. Hipolitu (St. Pölten) napadle neko zborovanje soc. demokratov, na katerem je imel govoriti tudi neki češki delavec, kar pa nemškim nestrpnem ni bilo po godu. Prišlo je do strašnega pretepa. Nemško - nacionalni kulturonošci so delavce ranili z noži in metale nanje kamenje! Soc. demokrati so se branili in nemške nacionalce pošteno obdelali. Na kolodvoru je zopet prišlo do krvavega spopada, ki je postal tako silen, da so morali priti orožniki, nato pa še vojaštvo, da je preprečilo še večje klanje. Nemci so se zopet pokazali v vsej svoji nagoti. Stvar bo imela seveda posledice v parlamentu.

SPORAZUM MED AVSTRIJO IN RUSIJO.

Peterburg, 21. marca. Pogajanja med Avstrijo in Rusijo so se povoljno končala, ker se je v vseh političnih vprašanjih doseglo sporazumljenje. Vsled tega so normalni diplomatski odnosi med Avstrijo in Rusijo zopet upostavljeni. Ruska vlada je ob tej priliki priobčila obširen komunike, v katerem povdarja: 1. da se je sklenilo vzdržati status quo na Balkanu, 2. se je določilo, da se ima sedanji svobodomiseln režim v Turčiji podpirati in utrjevati, 3. se je zagotovil miren razvoj in utrjevanje političnega ugleda malih balkanskih držav.

POTOVANJA VLADARJEV.

Kolin, 21. marca. »Köln. Ztg.« poroča: Turška policija dela s polnim parom, da prepreči morebitne demonstracije proti bolgarskemu carju, proti kateremu so mohamedanci vznemoljeni zaradi demonstracij v Ruščuku.

Belgrad, 21. marca. Kralj Peter je 20. t. m. ob 9. uri 30 minut nastopil potovanje v Peterburg. Kralja je pozdravljalo med potjo na kolodvor navdušeno prebivalstvo. Kralja spremljajo Pašić, Milovanović, Spalajković in številno spremstvo. Ko se je pričel vlak premikati, je klicalo ljudstvo kralju živahno »Živio!«, iz topov so pa oddali 21 strellov.

Carigrad, 21. marca. Dve križarici z enim torpednim rušilcem in enim aviznim plujeta v Odeso, kjer pozdravijo srbskega kralja.

Ura z verižico za samo kron 2.—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja slezijska tovarna: 1. prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.—, ter 3letnim pis-menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5.50, 5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju

prus.-slezijska izvozna tvrdka A. GELB, Krakov 340.

2561 Za nengajajoče denar nazaj. 1-1

NEMIRI NA GRŠKEM.

Atene, 21. marca. Pri Larisi je poizkušalo okoli 500 kmetov ustaviti želez. vlak ter so pobili okna na železniških vozech. Posredovati je moralo vojaštvo, ki je proti demonstrantom streljalo. Mrtvih je bilo pet kmetov in petnajst ranjenih.

803

Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni član, gospod

Karel Recknagel

trgovec

danes po kratki bolezn mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v torek, dne 22. marca ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti Florijanska ulica št. 19 na evangelijsko pokopališče.

Blagi pokojnik se priporoča prijaznemu spominu.

Ljubljana, 19. marca 1910.

Zahvala.

802

Za vse mnoge ustne in pisne dokaze srčnega sočutja v bridki izgubi moje žene, gospe

Ivane Punčah

izrekam presrečno zahvalo. Zlasti se zahvaljujem gosp. J. Klemenčič-u za veliko požrtvovalnost, prečast. duhovščini, gospdč. učiteljicam za vdeležbo šol. mladine, darovateljem lepih vencev, organistu za ganljivo petje in vsem, ki so izkazali pokojnici zadnjo čast.

Šmarje, 20. marca 1910.

Žalujoči soproj.

Beti Lachnik naznanja globoko potrtja v svojem imenu, v imenu svojega otroka in svojih pastork kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je nje iskreno ljubljene soproj, ozi. oče, stari oče, tast, brat in stric, gospod

Konrad Lachnik

inženjer - arhitekt

dne 18. t. m. po kratki mučni bolezni v 51. letu svoje dobe mirno izdihnil svojo dušo.

Zemski ostanki dragega pokojnika se dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne prepelejo iz mrlišnice deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu in položijo ond v rodbinsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bero v ponedeljek, dne 21. t. m. ob 9. uri dopoldne v župni cerkvi Marijinega oznanjenja.

Ljubljana, dne 18. marca 1910.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljene soproj, oz. očeta starega očeta, tasta, brata in strica, gospoda

Konrada Lachnika

inženjerja - arhitekta

za izredno časteče številno spremstvo na zadnjem potu dragega pokojnika, kakor tudi za mnoge krasne darovane vence in za zastopstva raznih društev izrekamom tem potom najtoplejšo zahvalo,

805

rodbini Lachnik - Goritschnigg.

Ljubljana, dne 21. marca 1910.

Zahvala.

799

V bridkih urah bolezni, posebno pa ob prerani izgubi naše tako presrečno ljubljene, nepozabne, drage in dobre mame, gospe

Neže Theuerschuh

trgovca in posestnika soproge

nam je došlo mnogoštevilno ustmenih in pismenih sožalnih izjav, katere so bile res v veliko tolažbo hudo potrtim žalostnim ostalim, in za vsa ta izkazana sočustva izrekamom vsakemu posebej in vsem skupaj našo najglobljejo in presrečno zahvalo.

Prav posebno zahvalo smo dolžni velečastnemu gospodu župniku Josipu Potokarju za mnogokratne tolažilne obiske v bolezni, kateri so tako blagodejno lajšali bolezen drage pokojne, dalje zahvaljujemo se tudi drugi prečastiti duhovščini za častno spremstvo na mirodvor; lepa hvala gospodom zdravnikom za požrtvovalno, ljubeznivo zdravniško pomoč, in slednjič najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so prihiteli v tako obilnem številu izkazati zadnjo čast in spremiti predrago ranjco na zadnji poti k večnemu počitku.

Vas pa, predraga mama, ohranimo vedno v prijaznem trajnem spominu. Poživajte mirno v Gospodu, in vživajte po trudopolnem teku življenja zaslužen plačilo nad zvezdami!

Žalujoči ostali.

908

Pavlina Recknagel naznanja potrtja najgloblje žalosti v lastnem imenu kakor tudi v imenu svojih otrok **Maksa, Fini in Pavle** ter v imenu bratov in sestri in ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je umrl nje iskreno ljubljene soproj oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

Karel Recknagel

trgovec

dne 20. t. m. po dolgi, mučni bolezni v 56. letu svoje dobe.

Zemski ostanki dragega nepozabnega pokojnika se v torek, dne 22. t. m. ob pol 4. uri popoldne prepelejo iz hiše žalosti, Sv. Florijana ulica št. 39 na evangelijsko pokopališče, kjer se polože v lastno rakev.

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, 20. marca 1910.

Mesto posebnega obvestila.

804 1

Žalostnega srca javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest, da je moj preljubljeni, nepozabni oče, gospod

Franc Verbič

c. kr. okrajni sodnik v p.

po kratki bolezni, danes 20. t. m. ob pol 4 uri popoldne, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v torek 22. t. m. ob pol 3. popoldne iz hiše žalosti na Prulah št. 4 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maša se bode služila v župni cerkvi Sv. Jakoba dne 23. t. m. ob 10. uri.

Ljubljana, dne 21. marca 1910

Marija Verbič.

Slovaški župnik Hlinka in ogrska vlada. Pred dnevi se je poročalo, da je slovaški župnik Hlinka, ki je preстал triletno ječo, zopet poklican nazaj, da prestane sv. mašo. Na stotine ljudstva se je trlo v cerkvi in zunaj cerkve. Vse ga je hotelo pozdraviti in poljubiti roko župniku, ki ga slovaško ljudstvo slavi kot svojega mučenika. Kakor se čuje, hoče ogrska vlada zabraniti vsako večje slavlje ob priliki blagoslovljenja zaprte cerkve v Hlinkovem domačem kraju, češ, da bi mogoče nastali kaki nemiri.

Bi bilo treba tudi drugod. Na Dunaju je državno pravdnštvo odredilo vsled ovadbe hišno preiskavo v knjigotrnici žida Sterna. Zaplenilo je 30.000 (pet voz) nesramnih knjig v vrednosti 150.000 K. In koliko je takih brlogov, odkoder se širi nenravnost in pohujšanje med mlado in staro!

Veliki jedci. Pesnik Taylor je opeval kentskega jedca, ker je pojedel polovico teleta naenkrat. Francoz Tarrare je požrl samo četrto vola in mačko s kožo in dlako. Kahle, vrtnar v Wittenbergu, je snedel 400 češpelj s peškami, miši in žive ptice. To priča dopis iz leta 1757. Leta 1765. je bil pri telesni straži v Draždanih vojak, ki je snedel pri kosilu 20 funtov mesa in polovico pečene teleta. Da je pospešil prebavo, je snedel za nameček nekaj kamenčkov. Takemu kosilu je nekoč prisostvoval sam knez. Zelo se je čudil velikemu jedcu.

Peary — izginil. Vsled odkritij raznih učenjakov o Pearyjevem »odkritju« severnega tečaja je sedaj Peary sledil Cookovemu zgledu in izginil — neznanom kam.

— **Iz Trsta v London v 38½ urah.** Iz Londona se poroča, da stopi s 1. majem t. l. v veljavo nova zveza Trst-London čez Hook. Ta zveza ne pomenja samo veliko pridobitev časa — sedaj se je rabilo za to pot 47 ur — temveč bo tudi sedaj to najcenejša zveza Trsta

z Londonom. Vlak bo odhajal iz Londona ob 8. uri 35 minut zjutraj, iz Monakovega ob 10. uri 21 minut ponoči in prišel v Trst ob 11. uri dopoldne. Obratno bo odhajal iz Trsta ob 5. uri popoldne, iz Monakovega ob 6. uri 30 minut zjutraj in prišel v London ob 8. uri zjutraj.

Proti napitnini. Iz Washingtona se poroča: V distriktu Columbia postane v kratkem dajanje napitnine zločin. To se bo namreč zgodilo, ako bo sprejet zakonski predlog, katerega je vložil zastopnik države Missouri, Arthur Phillips Murphy. Imenovani član kongresa je namreč izdelal zakonski predlog, ki določa denarno kazen od 5 do 500 dolarjev onemu, ki sprejme kako napitnino. Kazen naj se ravna po veličini sprejete napitnine. Ker je pričakovati, da bo ta predlog sprejet, so se pričeli sedaj natakariji, vozniki vspenjač, vratarji, brivci in drugi ljudje organizovati, kajti vsi ti ljudje dobivajo napitnino. Murphy se je o napitninah dobro poučil. Stanuje v nekem boardinghouse v East Washingtonu. Povodom zasedanja predzadnjega kongresa se je večkrat v kapitolu zamudil in je bil tako prisiljen iti k obedu v nek restavrant. Tedaj je zajedel 50 centov, in ker je plačal kosilo z dolarjem, mu je natakarij prinesel na krožniku za drobiž dva kvadra. Vsled tega je bil prisiljen dati natakariju 25 centov napitnine. To je Murphyja vjezilo. Od onega časa ni dal nikomur več napitnine, vsled česar so ga sluge in slični ljudje pričeli vsestransko kritikovati. Sedaj se je naveličal te kritike in je vložil zgoraj omenjeni zakonski predlog. Murphy je iz Role, Mo., kjer je le malo natakarijev, tako da se mu ni bati teh ljudi pri prihodnjih volitvah. Ko je bil mlad, je delal kot hlapec na neki farmi, kjer tudi niso dajali napitnine.

Sandanski osamljen. Vodja bolgarske federativne stranke v Makedoniji, Sandanski, je za 22. t. m. sklical v Melniku strankarski shod, ki se ga je pa udeležilo komaj deset oseb. Sandanski je vsled tega sklenil, da se popolnoma odtegne političnemu delovanju.

Srake s pavovim perjem. Bivši francoski ministrski predsednik Loubet je imel nekoč krasen govor, ki ga je vse odobraval. Sklenilo se je, da se ga

natisne in nabije na vseh cestnih vogalih. Toda, o ironija usode, že po par dneh se je izvedelo, da se more omenjeni govor brati od prve do zadnje besede v delih pesnika Lamartine (rojen 1790, umrl 1867). Isto se je dogodilo neki mladi advokatinji, ki je imela v nekem društvu advokatov navdušen govor. Nekaj dni pozneje je iskal Fallieres, sedanjí ministrski predsednik republike, neke citate pri Lamartinu in je zadel pri tem slučajno na isti govor. Izprosil si je rokopis in primerjal; niti besedica ni bila izpremenjena. Tako je katoliški pesnik Lamartine pomagal že marsikateremu francoskemu govorniku.

Dogodljaji pri rokoborbi. V cirkusu Sarassani v Berlinu sta nastopila rokoborilca Francoz Cazaar in Nemec Schwarz. Francoz je znan kot brutalen borilec in je svojega nasprotnika vrgel s tako močjo na tla, da je Schwarz izgubil zavest in si pretresel možgane.

Denarne zadruge v Indiji. Za Angleško je bila Indija in je še prava molzna krava. Velik del bogastva je došel na Angleško ravno iz Indije. Kakor ravna Angleška za Indijo drugače kakor mačeha, vendar glede zadrugništva je napravila hvalevredno izjemo. Že leta 1902 so začeli Angleži v tej pokrajini širiti zadrugništvo med poljedelskim prebivalstvom in vlada je to gibanje podpirala izdaviši poseben zakon o oprostitvi pristojbin in davkov in dajajoč zadrugam brezobrestna posojila. Leta 1906 je bilo v Indiji 320 denarnih zadrug z 28.692 člani, l. 1907 je število zadrug poskočilo na 350 z 90.834 člani, leta 1908 je bilo že 450 zadrug z 148.928 zadrugniki.

Rupnajte le vžigalice: »O korist obmejnim Slovincem«.

Učenec za podobarsko in pozlatorsko obrt :: se sprejme pri ::
Dragotinu Hrovatu
784 Stob, Domžale. 3-1

Gozdi zelo lepi, mali in veliki, največ smreke, so na Spodjem Stajerni na prodaj. Pojasnila pri gosp.
MATIJI OBRAN:
Pobrežje št. 229 pri Mariboru. 789 1

Naročajte „Slovenca“!

Izborna dolenska, belokranjska in vipavska vina

priporoča po nizkih cenah

Kranjska deželna vinarska združba v Ljubljani (deželni dvorec)

sprejema naročila za večje množine in daje brezplačne informacije glede dobave vin pri prvih kranjskih vinskih producentih. 4-1

MOČAN, PRIDEN DEČEK

14 let star, poštenih starišev, želi vstopiti pri dobrem in poštenem krščanskem mojstru kot **vajenec v ključavničarski obrt**. Vstopi lahko po praznikih ali z majem. Blagohotne dopise se prosi pod „**Priden deček št. 1000**“ Pošte restanče Tržič Gorenjsko. 800 4-1

Gasilna društva pozor!!

Lep močan voz za moštvo

798 prodaja po jako ugodni ceni

županstvo v Boh. Bistrici.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Ben-Hur. Roman iz česov Kristusovih (Wallace) K 4'50.

Skrivnosti arca. Novele: Častna beseda. — Sin. — Strokovnjak. — Ovadnica. — Pahljač. — V pasti. — Kandidat. — Spisal Paul Bourget, poslovenil A. Kalan. K 1'20, vezano K 1'40.

Vataja Škenderbegova. Zgodovinska povest. Iz angleščine prevel J. M. — 60 v., vez. 80 v.

Morski razbojnik. Angleško spisal kapitan Marryat. — K 2'50, vezano K 3'70.

Zločin in kazen. Roman. (Dostojevskij-Levstik). — K 10'50, vezano K 13'—.

Utrinki. Črtice in potopisi (Krašovec). — K 2'—.

Igraške. Črtice in podlistki (Milčinski). K 2'—, vez. K 3'—.

Jari junaki. Humoreske (Murnik). — K 2'50, vezano K 3'50.

Navihanoi. Okrogle povesti (Murnik). — K 2'50, vezano K 3'50.

Znanoci. Zbirka humoresk in povesti. K 2'—, vezano K 3'—.

Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman (Sienkiewicz). — K 4'50, vez. K 6'50.

Jernaš-Zmagovač. Povest (Sienkiewicz). K —'60, vez. K 1'40.

Hiša ob Volgi. Povest (Stepnjak). — Stepni kralj Lear (Turgenjev). K 1'20, vezano K 2'20.

Rodbina Polaneških. Roman. — K 10'—, vezano K 12'—.

Mali vitez-Pan Volodijevski. Zgodovinski roman. — K 7'—, vezano K 8'40.

Brez dogme. Roman. — K 3'—.

Miklova Zala. Povest iz turških časov (Skef). — K —'80.

Izdajaveo. Zgodovinska povest iz turških časov. — K 1'—.

Oče naš. (Malavašič). — K 1'50.

Vojska na daljnem Vzhodu. (Dr. Lampe). K 4'80, vez. K 6'—.

Potop. Zgodovinski roman. (Sienkiewicz). — K 6'40, vezano K 9'20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo (Kalan). I. zvezek. K —'80, trdo vezano K 1'10.

Gozdarjev sin. Povest (Finžgar). — K —'20.

Mož Simone. Roman (Champol). — Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom. — K 3'40, vezano K 4'50.

Sree. Amicis, 4 zvezki. — K 1'60.

Kako sem se jaz likal. Povest slovenskega trpina. Jakoba Alešovca izbrani spisi. I. del. K 1'20, vezano K 2'—.

Vohun. Roman (Cooper). K 1'60.

Andrej Hofer, tirolski junak. Ljudska igra. K —'80.

Quo vadis? Roman iz Neronove dobe (Sienkiewicz). — Vez. K 5'50.

Dobra kuharica. (S podobami). Minka Vašičeva. — Vez. K 6'—.

Zbirka domačih zdravil. K 1'—.

Domače in tuje živali. (Erjavce). 2 zvezka. K 4'—.

Metulji v podobah, 129 barvnih podob. K —'80.

Občna zgodovina. (Stare). K 15'—.

Janežič-Hubad, Slovensko-nemški slovar. K 6'—, vez. K 7'20.

Janežič-Bartel, Nemško-slovenski slovar. K 6'—, vez. K 7'20.

Slovensko-nemški slovar. (Kramarič). Vezano K 2'20.

Življenje svetnikov in svetnic božjih. 2 zvezka K 11'—, vezano K 14'80.

Kristusovo življenje in smrt. (Kociančič). 2 zvezka K 8'—, vezano K 11'—.

Fabijola ali cerkev v katakombah (Zupančič). — K 1'20.

Strio Tomova koča. (Stowe). — Vez. K 1'40.

Mlinarjev Janez. Zgodovinska povest. — K —'80.

Jurčičevi zbrani spisi. 11 zvezkov. — Vsak zvezek je zase celoten in velja K 1'20, vezano K 2'—.

Andrejščkovega Jožeta spisi. 1., 2., 3., 4., 6., 7. in 8. zvezek velja po 30 v., 5. zvezek (Zalost in veselje) pa 90 v.

Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest (Šenoa). K 1'60, vezano K 2'60.

Odkritje Amerike. Vezano K 2'—.

Malo življenje. Povest (Detela). K 1'—, vezano K 1'90.

Zadnji dnevi Jeruzalema. Zgodovinski roman (Spillmann). K 3'80, vezano K 5'40.

Medvedji lov. — **Cukova gostija.** (Brinar). vezano K —'80.

Prihajaš. Povest (Detela). K 1'90.

Šaljivi Slovence. (Brezovnik). K 1'50.

Razne povesti za mladino in ljudstvo: Jama nad Dobrušo.

— Ljubite svoje sovražnike. — Kanarček. Kresnica. Kapelica v gozdu. — Avstrijska ekspedicija. — Maron, krščanski deček z Libanona. — Slavček. Nema deklica. — Darinka, mala Črnogorka. Marijina otroka. — Najboljša dedščina. Leseni križ. — Postojnska jama. — Praški judek. — Črni bratje. — Doma in na tujem. — Ujetnik morskoga roparja. — S prestola na morišče. — Arumugam, sin indijskega kneza. — Zvesti sin. — Eno leto med Indijanci. — Rdeča in bela vrtinca. — Hildegarda, zveličana cesarica. — Angelj sužnjev. — Hirlanda, bretanjska vojvodinja. — Kljukec lažnjivi. — Prst božji ali izgledi božjih kazni. 2 zvezka. — Izdajalca domovine. — Mirko Poštenjakovič. — Pri Vrbovčevem Groglu. — Sto beril za otroke. — Maršal grof Radecki. — Eri. — Močni baron Ravbar. — Najdenček. — Naselinkova hči. — Maksimiljan I., cesar mehičanski. — Nezgodna na Palavanu. — Nikolaj Zrinjski. — Pavliha v slovenski obleki. — Pod turškim jarmom. — Car in tesar. — Knez Črni Jurij. — Potovanje v Liligit. — Vstajenje. — Repoštev. — Tiun Ling, kitajski morsk razbojnik.

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 40 v., s poštnino vred 45 v.

Krvna osveta. — **Koliščina in stepe.** — **Za kruhom.** — **Berač.** Elizabeta. — **Boj s prirodo.** Treskova Urška. — **Solnce in senca.** — **Svitoslav.** Vsaka navedenih povesti je knjižica zase in velja 30 v., s poštnino 35 v.

Mali lord. (Burnett). K 1'60.

Zbirka ljudskih iger. Dosedaj je izšlo 12 zvezkov po 80 v.

Razporoka. Roman (Bourget). K 2'—, vezano K 3'—.

Zgodovina novejšega slovenskega slovstva. (Grafenauer). I. del. K 2'—.

Biserinice iz belokranjskega narodnega zaklada. 2 zvezka K 4'50, vezana K 6'50.

Slovenske besede v slovenščini. (Breznik). K —'80.

Knjigovodstvo. (Podlesnik). I. del. (za društva, čebelnice itd.) Vez. K 3'20.

Knjigovodstvo. (Podlesnik). II. del. (Obravnava poslovanje zadrug, hranilnic, posojilnic in denarnih zavodov sploh).

Katoliški verouk. I. del. Resničnost katoliške vere. (Dr. Svetina). Vezano K 2'80.

Katoliški verouk. II. del. Resnice katoliške vere. (Dr. Pečjak). Vezano K 2'80.

Dvanajst večerov. (Mahnič). K 1'40.

Ponižani in razžaljeni. Roman (Dostojevskij). K 3'—, vez. K 4'20.

Za križ in svobodo. Igrokaz v 5 dejanjih. K —'50.

Vrtec. (Kržišč). Vsak letnik velja vezan K 4'—.

Angeljček. (Kržišč). Vsak letnik velja vezan K 1'—.

Slovenski A, B, C v podobah za otroke. K —'80.

Hitra vožnja po železnici. Knjiga s podobami za otroke. K 1'60.

Kebzar. (Ševcenko). K 2'40, vezano K 3'60.

Straža. Povest (Prus). K 2'40, vezano K 3'40.

Kacijanar. Tragedija v 5 dejanjih (Medved). K 1'40, vez. K 2'40.

General Lavdon. — **Bitka pri Visu.** — **Znamenje štirih.** — **Ljudevit**

Hrastar. — **Golobček.** — **Zakaj? Zato!** — **Darovana.** — **Jozafat,**

kraljevi sin Indije. — **Jernaš-Zmagovač.** — **Med plazovi.** — **Ferdinand.** — **V delu je rešitev.** — **Sultanovi sužnji.** — **Pirhi.** Ivan,

turški suženj. — **Krščanska obitelj.** — **Tri indijske povesti.** — **Hmeljevo cvetje.** — **Marijina podoba.** — **Barvaste črepinje.** —

Ludovik, mladi izseljenec. — **Kraljičin nečak.** — **Roza Jelodvorska.**

— **Korejski brata.** — **Sveti večer.** — **Boj in zmaga.** — **Povodenj.**

Kartuzijanski samostan. — **Prisega huronskega glavarja.** — **Pavlina.**

— **Zlatokop.** — **Prvi med Indijanci.** — **Preganjanje indijskih**

misijonarjev. — **Mlada mornarja.** — **Mali vseznalec.** — **Burska**

vojska. — **Elizabeta,** hči sibirskega jetnika. — **Tegetthoff,** zmago-

valec na morju. — **Nesrečnica.**

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 60 v., s poštnino 65 v.

Sita, mala Hindustanka. — **Izanami,** mala Japonka. — **Strelec.** — **Pos-**

lednji Mohikana. — **Stežosldec.** — **Naseljenec.** — **Na preriji.** —

Šaljivi Jaka. — **Krištof Kolumb.** — **Na različnih potih.**

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 48 v., s poštnino 53 v.

Dve čudapolni pravljici. — **Erazem Predjamski.** — **Genovefa,** sveta

grofinja. — **Šestdeset malih povesti za otroke.** — **Jaromil.** —

Božično darilo.

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 32 v., s poštnino 37 v.

Bog pomaga. — **Kar Bog stori,** vse prav stori. — **Kako vzgaja usoda.**

Peter Prostak. — **Pridni Janez** in hudobni Mihec. — **Deteljica**

ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. — **Kortonica,**

koroska deklica. — **Zgledi bogoljubnih otrok,** 3 zvezki. — **Pri**

strelu. — **Na rakovo nogo.**

Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 80 v., s poštnino 85 v.

Žirovnik, Narodne pesmi z napevi. I. zvezek K 1'20. II. zvezek

K 1'—, III. zvezek K 1'20.

Aljaž, Mešani in moški zbori. 7 zvezkov po K 1'20.

Telovadaka. (St. Premrl). Za moški zbor. K —'50, glasovi po 10 v.

Zbori za 4 moške glasove. (Čerin). K 3'—.

Mladinski glas. (P. Angelik Hribar). I. zvezek 24 v., II. zv. 40 v,

III. zv. 40 v.

Venček gorenjskih. (Kimovec) 50 v.

Nagrobnice. (Marolt). Vezano K 2'40.

Odmovi naših gajev. (Bajuk). 70 v.

Mešani in ženski zbori. (Ferjančič). K 3'—, glasovi po 50 v.

Kovačev študent. (Uglasbil Vodopivec). K 3'20.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florian v Kranju.

